ANNEX: Recull de poemes de Vicent Andrés Estellés sobre Peníscola

Tria de poemes extrets de *Llibre de Peníscola* (MPVIII) per a la proposta didàctica geolit2

1.
Pontifical, amb el bàcul august
de beneir les quatre creus del terme
i salpassar els peixos que naveguen,
mires la mar, palplantat a la roca.

Passarà el temps i et tallaran el cap.
Rodolarà per un funest barranc.
Mort escapçat, el teu futur me'l sé.
Però has negat amb el cap tres vegades.

Has apel·lat al judici final.
No t'han valgut raons del dominic;
mires la mar, solitari, al saló.

Encendran llums, les benèfiques torxes.
Sabràs si fa bon temps, o el fa dolent,
per la maror, el canó de l'oratge.

Qui sabrà dir les teues soledats?
Com condemnat, per sempre, a soledat,
en soledat creixen els canelobres
de soledat i soledat estricta.

Oh condemnat a soledat només,
oh menjador de soledat només,
al teu llit, creix la sola soledat.
En soledat desdejunes i esperes.

... 1
La soledat, l'ampla mar. Tu, pontífex...
La mar, la mar et durà la corona
amb el segell de peixos urbi et orbi!

Galeres van, mar endins, i les mires.
Estès el braç, assenyales el rumb
que seguirà el destí, inapel·lable.

Seguirà el mar. Perquè la mar segueix.
Et moriràs, amb un mot a la boca
que no diràs; i et farà les exèquies
un home, sol, un dematí de sal.

Mai no podré imaginar-te mort
al teu castell, la teua fortalesa,
mentre el batall de la campana prega
per un difunt d'una humana memòria.

Mort un matí d'una sal venturosa,
mort un matí de façana de calç,
mort un matí de teulada irreducta.

Vindrà un matí i arribaré jo sol
mirant les flors que entre les pedres creixen,
i mai ningú no em parlarà de tu.

2. MATÍ

Arbre de l'aigua que enramava l'aigua!
Em convocava, a la missa d'aigua,
campana d'aigua, un diumenge d'aigua.
Amb pàmpols d'aigua em cobria l'aigua.

Un Porcar d'aigua, entre les lloses d'aigua,
amb uns dits d'aigua entre els estams de l'aigua,
collia l'aigua i olorava l'aigua
el matí d'aigua, de gaiatos d'aigua.

... 2
Amb aigua i aigua, els missals de l'aigua.
Amb aigua i aigua, homilies d'aigua.
Amb aigua i aigua, manaments de l'aigua.

Miràvem d'aigua els anells de l'aigua,
esposos d'aigua amb el llit de l'aigua.
Fèiem fills d'aigua i cantava l'aigua.

3. PENÍSCOLA

Les adorables criatures de les teles lleugeres i fàcils
anaven i venien sobre la brossa, entre les pedres venerables,
les dures pedres agressives i obstinades de la família cranial de Benet XIII,
altrament dit el Papa Luna.
Era un migdia d'una lluminositat exacerbada.
Creuava el cel, com un peix,
el vers d'Ausiàs March:
Bollirà el mar com la cassola en forn.
Recorde l'al·lucinat joc de plans de les teulades de Peníscola,
amb la bessona càrrega

... 3
M'agrada imaginar, ara com ara, aquella jove, la carn bruna del sol,
amb el melic a l'aire, entre els pantalons i la brusa,
i en el melic la presumpció febril del gesmil.
Tot són divagacions, però i qui no divaga,
mentre el gran peix creuava solemnement l'espai, l'espai de sal,
l'espai de vidres mòlts?
Oh tu, Porcar,
amb el teu gaiato lliriano,
amb les teues ulleres de no sé quantes diòptries
lligades amb cordells a les orelles
les orelles d'on brosta la molsa mil·lenària,
vestit de negre,
com et recorde en el migdia aquell!

el divers blanc de les façanes, el blanc en totes les seues tonalitats fins allargar-se en un blauet tendríssim. El prestigiós home de lletres amollà la seua conferència, mentrestant miràvem les adorables criatures amb les cuixes a l'aire, amb la bessona carrega dels pits, i les teles lleugeres i fàcils. Jo recorde un melic que era tot un poema. Si li deixava un bes li brostava un gesmil, i des de l'entrecuix li pujava una parra, tota alegre de pàmpols, anatomia amunt.	Alguna xavala d'aquelles t'havia posat un gerani en el trau de la jaqueta, i anaves més pagat que Artola amb la Flor Natural. (Què li hauria posat Artola a la xavala en el seu trau?)